

Concursul interjudețean științific "Muzica rațiunii" – 16 mai 2026
Secțiunea "Călător prin lumea cărții"
Clasa a III-a

Citește cu atenție textul:

„ Jack privea pe fereasta camerei cum plouă.

- O să se oprească, spuse Annie, sora lui în vârstă de șapte ani.

- E trecut deja de ora două, mormăi Jack.

- Dar am zis că ne ducem la căsuța din copac!

- Hai, hai! îl îndemnă Annie.(...)

Jack se grăbi să coboare. Vântul **bătea** cu putere. O luară la fugă prin ploaie.

Ajunseră în scurt timp în pădure. Călcară prin bălți, până ajunseră la rădăcina celui mai înalt stejar din pădure. În vârf, căsuța îi aștepta, ascunsă pe jumătate în frunziș. Scara de frânghie se legăna în bătaia vântului. Jack se gândi la toate cărțile de acolo de sus. Numai de nu s-ar fi udat!

Fetița apucă scara de frânghie și începu să urce. Fratele ei o urmă. În căsuța era frig și umed. Din fericire, cărțile erau uscate. Annie **se îndreptă** spre cele pe care le pusese într-un teanc ultima dată când fuseseră acolo. Ridică de pe jos cartea despre castele, cea care îi dusese în vremea cavalerilor. Annie luă din teanc următoarea carte. Era cea despre dinozauri, care îi purtase în vremea dinozaurilor. Cartea despre Egiptul Antic îi **purtase** în vremea piramidelor, unde le sărise în ajutor o pisică neagră.

- Și iată cartea despre orașelul nostru, spuse Annie. Aceasta era neprețuită! Le îngăduia copiilor să se întoarcă acasă după fiecare aventură **extraordinară** prin timp și spațiu!

- Uite! exclamă fetița arătându-i o carte deschisă, într-un **colț**. Luă cartea și se uită la **imagine**.

- Locul acela e super! și îi arată imaginea lui Jack. Se vedeau o plajă însorită și o corabie magnifică, cu pânzele desfăcute, care plutea pe marea albastră.”

(Mary Pope Osborne, *Portalul magic*)

Subiectul I (5 puncte)

1. Menționează câte un cuvânt cu sens asemănător pentru termenii din text: **bătea, se îndreptă, extraordinară, imagine** .
1 p
2. Alcătuiește enunțuri în care cuvintele **purtase** și **colț** să aibă sensuri diferite față de cele din text.
1 p
3. Alcătuiește enunțuri în care să folosești ortogramele: **dea/de-a, ceai/ce-ai**.
1 p
4. Scrie patru cuvinte înrudite ca formă cu termenul **pădure** .
1 p
5. Identifică două substantive, un verb și un adjectiv din enunțul: „**Se vedeau o plajă însorită și o corabie magnifică, cu pânzele desfăcute, care plutea pe marea albastră.**”
1 p

Subiectul al II-lea (4 puncte)

1. Formulează o idee principală din textul dat.
1 p
2. Răspunde la următoarele întrebări folosind informații din text:
 - a. De ce se îngrijora Jack când a văzut ploaia și vântul?
0,50 p
 - b. Cine i-a ajutat pe copii în aventura din Egiptul Antic?
0,50 p
3. Imaginează-ți că te afli în căsuța din copac alături de Jack și Annie. Deodată, cartea vă poartă într-o nouă aventură și vă trimite pe plaja însorită din imaginea descrisă în finalul textului. Ajungeți astfel în Țara Fericirii unde o întâlniți pe Regina Faptelor Bune care, înainte să vă trimită înapoi acasă, vrea să știe ce fapte bune ați făcut în ultima vreme. Redactează un text de 80–100 de cuvinte în care să prezinți fapta/faptele bune pe care le-ai făcut și felul în care te-ai simțit după aceea .
2p

Se acordă un punct din oficiu.

SUCCES!

Concursul interjudețean științific "Muzica rațiunii" – 16 mai 2026
Secțiunea "Călător prin lumea cărții"
Clasa a III-a
Barem de evaluare

Subiectul I (5 puncte)

1. Cuvinte cu sens asemănător (sinonime).....(4x0,25=1 p)
Exemple: **bătea = sufla; se îndreptă = merse; extraordinară = nemaipomenită/minunată; imagine = ilustrație/ fotografie etc.**
2. Alte sensuri ale cuvintelor selectate din text.....(2x0,50=1 p)
Exemple : La serbare, prietena mea **purta** o rochie roz.
Dulăul și-a înfipt un **colț** în piciorul lui.
3. Enunțuri cu ortograme.....(4x0,25 =1 p)
Exemple : Bunica o să-mi **dea** o prăjitură delicioasă.
Copiii se joacă **de-a** v-ați ascunselea.
Dimineața, mama îi dă **ceai**.
Ce-ai făcut astăzi la școală?
4. Cuvinte înrudite ca formă cu termenul **pădure** : *pădurice, pădurar, împădurit, neîmpădurit etc.*(4x0,25 =1 p)
5. Identificarea părților de vorbire din enunțul dat(4x0,25=1 p)
Exemple: substantive : **o plajă/ o corabie/ pânzele/ marea**
verbe : **se vedeau/ plutea**
adjective: **însorită/ magnifică/ desfăcute/ albastră.**

Subiectul al II-lea (4 puncte)

1. Formularea unei idei principale din textul dat1 p
Exemple: Jack și Annie ajung la căsuța din copac.
Cei doi copii descoperă cărți magice care îi poartă în aventuri.
2. Formularea răspunsurilor la întrebări.....(2x0,50 =1 p)
Exemple: a. Jack se îngrijora că ploaia și vântul le-ar putea uda cărțile aflate în căsuța din copac.
b. În aventura din Egiptul Antic, copiii au fost ajutați de o pisică neagră.
3. Pentru redactarea textului, punctajul se repartizează astfel:
- redactare creativă a textului, pornind de la ideea propusă, incluzând precizarea stării (1,25 p) / redactare banală (0,75 p) / încercare de redactare (0,50 p)
- respectarea numărului de cuvinte(0,25 p)
- respectarea normelor de punctuație, ortografie și exprimare(0,50 p)

Se acordă un punct din oficiu.

Concursul interjudețean științific "Muzica rațiunii" – 16 mai 2026

Secțiunea "Călător prin lumea cărții"

Clasa a IV-a

Citește cu atenție textul și răspunde cerințelor care urmează:

La mieznoapte de Veneția se întindea insula Murano. Cât vedeai cu ochii, numai palate somptuoase, înconjurate de grădini prin care se plimba lumea bună, îmbătată de parfumul de iasomie și de portocali.

Oameni din lumea întreagă veneau aici, căci pe insulă se mai aflau și faimoasele ateliere de suflat sticlă. În văpaia focului, meșterii sticlari se luau la întrecere modelând vase și bijuterii nemaivăzute.

Zorzi Baleri era ucenic la cel mai înstărit și cel mai puternic dintre meșterii sticlari. Era orfan și nu cunoscuse altă viață în afara pereților atelierelor. Se trezea cu noaptea-n cap să aprindă focul în cuptoare și se culca târziu de tot. Nu era zi în care să nu muncească, iar tot avutul său era o rogojină pentru dormit. Pentru dormit și pentru visat, fiindcă, pe măsură ce treceau anii, în Zorzi se înfiripase speranța să ajungă și el, într-o bună zi, suflător de sticlă.

Dar visul lui se spulberă în ziua când împlini cincisprezece ani și o bucată mare de sticlă îi căzu peste picior, zdrobindu-l. De la nefericita întâmplare rămase șchiop, iar meșterul fu cuprins de furie:

– Netotule! Acum nu mai ești bun de nimic! zbieră meșterul, dându-l pe Zorzi afară. Să nu mai calci niciodată pe-aici!

(Bernard Villiot, Thibault Prugne, *Suflătorul de vise*)

Subiectul I (5 puncte)

1. Scrie câte un cuvânt cu înțeles asemănător (sinonime) pentru termenii subliniați: "Zorzi Baleri era ucenic la cel mai înstărit și cel mai puternic dintre meșterii sticlari; căci pe insulă se aflau și faimoasele ateliere de suflat sticlă." [...] – Să nu mai calci niciodată pe-aici!". **1 p**
2. Transformă propoziția "Oameni din lumea întreagă veneau aici." în propoziție simplă. **1 p**
3. Transcrie, din enunțul: "Dar visul lui se spulberă în ziua când împlini cincisprezece ani și o bucată mare de sticlă îi căzu peste picior, zdrobindu-l." un substantiv, un verb, un adjectiv și un pronume. **1 p**
4. Scrie un enunț în care verbul "a trece" să fie folosit cu alt sens (înțeles) decât în secvența "pe măsură ce treceau anii". **1 p**
5. Rescrie corect enunțul: **1 p**
Pereți erau decorați cu nori albaștrii, i-ar dintr-o cameră se auzea o vioară și un pian.

Subiectul al II-lea (4 puncte)

1. Scrie, într-un enunț, unde se petrece întâmplarea din fragment și prin ce este faimos acest loc. **1 p**
2. Transcrie două grupuri de cuvinte prin care este prezentat (descriș) personajul Zorzi Baleri. **1 p**
3. Imaginează-ți, într-un text de 100 - 120 de cuvinte, o întâmplare care să schimbe în bine viața băiatului. **2 p**

Se acordă un punct din oficiu.

SUCCES!

Concursul interjudețean științific "Muzica rațiunii" – 16 mai 2026

Secțiunea "Călător prin lumea cărții"

Clasa a IV-a

Barem de evaluare

Subiectul I (5 puncte)

1. Notarea unui sinonim potrivit, de exemplu: "cel mai înstărit" – cel mai avut, cel mai bogat; "se aflau" – se găseau, existau, "faimoasele" – celebrele, cunoscutele, "să nu (mai) calci" – să nu (mai) vii, să nu te(mai) prind, să nu te (mai) întorci **4 x 0,25 = 1 p**
2. Transformarea enunțului într-o propoziție simplă: "Oameni veneau." **1 p**
3. Transcrierea unui substantiv: "visul", "ziua", "sticlă" etc.; transcrierea unui verb: "se spulberă", "împlini" etc.; transcrierea unui adjectiv: "mare"; transcrierea unui pronume: "lui", "îi", "î" **4 x 0,25 = 1 p**
4. Alcătuirea enunțului, de exemplu: A trecut pe la noi. (ne-a vizitat) / Pe strada mea treceau câțiva copii. (mergeau) / Elevii trec în clasa a V-a. (promovează). **1 p**
5. Rescrierea corectă a enunțului: Pereteii erau decorați cu nori albaștri, iar dintr-o cameră se auzeau o vioară și un pian. **4 x 0,25 = 1 p**

Subiectul al II-lea (4 puncte)

1. Formularea răspunsului într-un enunț, de exemplu: Întâmplarea se petrece pe insula Murano, faimoasă pentru atelierele de prelucrat sticla. **0,50+0,50=1 p**
 2. Transcrierea grupurilor de cuvinte, de exemplu: "ucenic la cel mai înstărit și cel mai puternic dintre meșterii sticlari", "se trezea cu noaptea-n cap", "era orfan", "avutul său era o rogojină pentru dormit" **0,50p+0,50p=1 p**
 3. Formularea adecvată și nuanțată a propriilor idei **0,75 p**/ Formularea parțial adecvată și nuanțată a propriilor idei **0, 50 p**
- Creativitatea și originalitatea ideilor **0,50 p**
- Așezarea în pagină, utilizarea limbii literare, ortografie și punctuație **0,50 p**
- Respectarea numărului de cuvinte. **0,25 p**

Se acordă un punct din oficiu.

Concursul interjudețean științific "Muzica rațiunii" – 16 mai 2026
Secțiunea "Călător prin lumea cărții"
Clasa a V-a

Citește cu atenție următorul text pentru a putea răspunde cerințelor de mai jos:

„Trecuse mai bine de o jumătate de oră de când Rose, o fetiță de nouă ani, cu părul cârlionțat și ochii albaștri, își făcuse apariția în frumoasa grădină de trandafiri a doamnei și domnului Thomas. Cum cei doi bătrâni plecaseră la copiii lor, iar grădina copleșită de soarele amiezii părea pustie, **era** numai bine pentru ca Rose să poată **cerceta** împrejurimile. Cel mai mult o **atrăgea** un trandafir roșu aprins, viu, ca o mică flacăară, cu o tulpină nu foarte înaltă. Se apropie de el și îl privi cu aerul că atunci vedea pentru prima dată un trandafir.

– Mirosul tău mă face să mă gândesc la o poveste. Mai știi? Tu mi-ai spus-o când eram mică de tot și plângeam. Atunci mi-ai povestit că, nu știi în ce țară, copiii care **plângeau** erau duși în apropierea trandafirilor mirositori, iar aceștia tăceau ca prin farmec. Ți amintești?

Rose vru să atingă cu mâna trandafirul, dar un țepișor o făcu să-și retragă palma.

– Nu știam că ai țepi, nu mi-ai spus niciodată. De ce ai țepi? La ce îți folosesc?

– Pentru a se apăra de cei care îi doresc răul, se auzi, de undeva din apropiere, vocea unui copil. Rose se întoarse speriată și văzu un băiat cam de aceeași vârstă, blond, cu pistrui, foarte sprinten.

– Tu cine ești? întrebă fetița, oarecum speriată.

– Eu sunt Micul Curcubeu, spuse băiatul, iar tatăl meu este Marele Curcubeu, cel pe care îl vede toată lumea pe cer după ploaie.

– Tu ești fiul Curcubeului? se miră fata. Nu știam că are un fiu și încă unul care umblă pe pământ, luând înfățișare de om.

(Petre Crăciun, *Fetița din floare*)

Subiectul I (5 puncte)

1. Menționează numărul de litere și de sunete din următoarele cuvinte: ”**era**”, ”**cerceta**”, ”**atrăgea**”, ”**plângeau**”. **1 p**
2. Precizează ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate din enunțul: ”Atunci **mi-ai** povestit că, nu știi **în** ce țară, copiii care plângeau erau duși în apropierea trandafirilor mirositori, iar aceștia **tăceau** ca prin farmec.” **1 p**
3. Formulează o propoziție negativă, în care să folosești verbul ”**a fi**” la modul imperativ, persoana a II-a, singular, și o propoziție simplă, în care să existe un subiect multiplu exprimat prin două părți de vorbire diferite. **1 p**
4. Alcătuiește două enunțuri separate în care să folosești cuvântul ”**o**”, din structura ”cu **o** tulpină nu foarte înaltă”, cu alte valori morfologice, pe care le vei preciza. **1 p**
5. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice tip!
– Trandafirurile mi-ar place să fi și tu la fel de vesel ca florile care le-am cules pentru buchetul mamei! **1 p**

Subiectul al II-lea (4 puncte)

1. Indică, într-un enunț, un personaj din text și transcrie o secvență în care este menționată o trăsătură a acestuia. **1 p**
2. Formulează, în câte un enunț, răspunsul pentru următoarele întrebări:
a) De ce îi spune trandafirul fetiței o poveste?
b) Ce crede fiul Curcubeului despre țepii trandafirului? **1 p**
3. Imaginează-ți că Micul Curcubeu îi invită pe noii săi prieteni, Rose și trandafirul, în țara tatălui său. Scrie un text, de 100 – 150 de cuvinte, în care să povestești o întâmplare prin care au trecut împreună, integrând o secvență descriptivă de aproximativ 30 de cuvinte. **2 p**

Se acordă un punct din oficiu.

SUCCES!

Concursul interjudețean științific "Muzica rațiunii" – 16 mai 2026

Secțiunea "Călător prin lumea cărții"

Clasa a V-a

Barem de evaluare

Subiectul I (5 puncte)

- 1) Menționarea numărului de litere și de sunete pentru cuvintele date:
 - "era" – trei litere, patru sunete;
 - "cerceta" – șapte litere, șapte sunete;
 - "atrăgea" – șapte litere, șase sunete;
 - "plângeau" – opt litere, șapte sunete.....4 x 0,25p = 1 p
- 2) Precizarea părților de vorbire:
 - mi – pronume personal;
 - ai – verb auxiliar;
 - în – prepoziție;
 - tăceau – verb predicativ.....4 x 0,25p = 1 p
- 3) Formularea unei propoziții negative (0,25 p), folosirea corectă a verbului "a fi" la modul imperativ, persoana a II-a , singular (0,25 p);
Formularea unei propoziții simple (0,25 p), folosirea corectă a unui subiect multiplu exprimat prin două părți de vorbire diferite (0,25 p);..... 4 x 0,25p = 1 p
- 4) Alcătuirea corectă a fiecărui enunț în care să se regăsească o valoare diferită a cuvântului "o" (2 x 0,25 p) și precizarea fiecărei valori (2 x 0,25 p)..... 4 x 0,25p = 1 p
- 5) Rescrierea integrală și corectă a enunțului dat – 1 p; fiecare greșeală se va depuncta cu 0,25 p, indiferent de natura acesteia.
– Trandafirule, (virgulă) mi-ar plăcea să fii și tu la fel de vesel ca florile pe care le-am cules pentru buchetul mamei!

Subiectul al II-lea (4 puncte)

- 1) Menționarea unui personaj din text (0,50 p), transcrierea unei secvențe în care este prezentă o trăsătură a acestuia (0,25 p), scrierea răspunsului în enunț (0,25 p)..... 1 p
- 2) Formularea, în câte un enunț, a răspunsurilor corecte, de exemplu:
 - a) Trandafirul îi spune fetei o poveste pentru că (este mică și) plânge. (0,50 p)
 - b) Fiul Curcubeului crede că trandafirul are țepi pentru a se apăra de cei care îi doresc răul. (0,50 p)1 p
- 3) Formularea adecvată și nuanțată a propriilor idei (0,75 p) / formulare ezitantă (respectarea contextului, a temei, construcția subiectului, creativitate) (0,50 p)0,75 p
Introducerea unei secvențe descriptive adecvate.....0,25 p
Respectarea normelor de ortografie și de punctuație.....0,50 p
Respectarea numărului de cuvinte.....0,50 p

2 p

Se acordă un punct din oficiu.